

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי כ"ה בכסלו תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - ע"ד

1. הנימול ונשתיירו בו ציצין המעכבין את המילה - הרי זה אינו אוכל: לא בתרומה, לא בפסח, לא בקדשים, ולא במעשר. באיזה מעשר מדובר? לה"א א. במעשר דגן ומכאן ראה שערל אסור במעשר. לה"א ב. מעשר בהמה. ונדחה: שא"כ היינו קדשים. [אמנם 'פסח' נצרך מלבד קדשים כיון שערלות נאמרה בפרשת פסח, הוצרך לומר 'קדשים' ואם היה כתוב רק 'קדשים' הו"א שהכוונה ל'פסח'] למסקנא - מעשר ראשון. וכר' מאיר שאסור לזרים, וממילא אף לערלים.
2. אלו אסורים באחד ומותרים בשניים? אונן - אסור במעשר, ומותר בתרומה ובפרה. טבול יום - אסור בתרומה, ומותר בפרה ובמעשר. מחוסר כפורים אסור בפרה, ומותר בתרומה ובמעשר. לה"א רצו להוכיח שלא נאמר ערל אסור בתרומה, ומותר בפרה ובמעשר. משמע שערל אסור במעשר. ונדחה שברייתא זו כר"ע שמרבים ערל כטמא, ולכן ערל פסול בפרה. אמנם תנא דרבי יוסף הבבלי הסובר שריפת אונן ומחוסר כפורים - כשרה, חולק אף בערל וסובר שכשר לעבודת פרה.
3. ר' יצחק: ערל אסור במעשר - גזירה שוה 'ממנו ממנו' מפסח שערל אסור בו. לכאורה יש לפרוך מה לפסח שכן חייבין עליו משום פיגול ונותר וטמא? אחד מהמקומות שנאמר 'ממנו' בקרבן פסח, מופנה לדרשה. ואפילו למ"ד מופנה מצד אחד אין משיבין אף במעשר יש 'ממנו' מופנה.
4. איזה 'ממנו' מופנה? שלשה 'ממנו' נאמרו בפרשת קרבן פסח - א. 'ממנו' של איסור 'נא' לגופו, [שנוהג רק בפסח ולא במצה ומרור] ב. 'ממנו' של 'נותר' פנוי לגזירה שוה. ג. 'ממנו' של 'באש תשרפו', למ"ד שבא הכתוב ליתן לך עשה [שריפה] אחר לא תעשה [נותר] ללמד שאין לוקים עליו, מאחר שהוצרכו לומר שישרפוהו נאמר שוב 'ממנו'. ולמ"ד שבא הכתוב ליתן לו בקר שני לשריפתו, מאחר שנאמר 'עד בקר', נאמר שוב 'ממנו'. שלשה ממנו נאמרו בפרשת מעשר שני - א. 'לא אכלתי באוני ממנו' [דווקא מעשר שני אסור לאונן, אבל מעשר ראשון מותר]. ב. 'לא ביערתי ממנו' למסקנא - מופנה לדרשה. [והדין שמותר להבעיר שמן של תרומה שנטמא. נלמד מ'ואני נתתי לך את משמרת תרומותי' שתי תרומות. תרומה טהורה ותרומה טמאה - לך, שלך תהא להסקה תחת תבשילך]. ג. 'לא נתתי ממנו למת' להתיר מעשר שני שנטמא בסיכה: 'ולא נתתי ממנו למת' אבל לחי נתתי, ודבר ששוה בין חיים ומתים - סיכה.
5. מנין שכל הטמאים לא יאכלו בתרומה? 'איש איש מזרע אהרן והוא צרוע או זב וגו', - דבר ששוה בזרע אהרן, אף בנקיבות, זו תרומה. [וחללה אינה מזרע אהרן] ונאמר שהטמאים אסורים. ואין הכוונה לחזה ושוק בחזה ושוק, כיון שהחוזרת לבית אביה אינה אוכלת חזה ושוק.
6. מחוסר כפורים מותר בתרומה. מנין? 'עד אשר יטהר' הכוונה עד שיעריב שמשו. ואין לפרש עד שיביא קרבן, דומיא דטמא נפש שהוזכר בפסוק שלא בר כפרה הוא. והמקור שאף כשעליו להביא קרבן כגון זב בעל ג' ראיות או מצורע מוחלט, מותר קודם הקרבן - מיולדת.
7. שנינו בברייתא טבול יום - אוכל במעשר, העריב שמשו - אוכל בתרומה, הביא קרבן אוכל בקדשים. מה המקור לסדר הדרגות הללו? שלשה פסוקים עוסקים בנטהר והעמידו כל אחד במקרה אחר - א. .. בשרו במים' - רחץ טהור. ב. 'ובא השמש וטהר...' ג. 'וכפר עליה הכהן וטהרה...' ??? החומרות של תרומה - מחפ"ז - מיתה בידי שמים, חומש תוספת לאוכל בשוגג, פדיון אין בה, זר אסורה לו. החומרות של מעשר - הד"ס ט"ב - הבאת מקום, וידוי, אסור לאונן, טומאה, ביעור. החומרות של קדשים - פנקעכ"ס - פיגול, נותר, קרבן, מעילה, כרת, אסור לאונן.